

Zápisnica z rokovania Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania

Dátum a čas konania: 15. marca 2017, 9:00 – 11:30 hod.

Miesto konania: Národný ústav celoživotného vzdelávania, Tomášikova 4, Bratislava, zasadačka, 1. poschodie

Prítomní / ospravedlnení / neospravedlnení: podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Informácia p. štátnej tajomníčky Oľgy Nachtmannovej o prechode kompetencií
2. Informácia z posledného zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
3. Predstavenie návrhu Plánu práce výboru na rok 2017
4. Informácie o aktivitách Slovenskej komisie pre UNESCO – vedúca sekcie pre výchovu a vzdelávanie p. Dagmar Kopčanová (VÚDP a P)
5. Informácia o vzdelávacích programoch pre učiteľov v oblasti ľudských práv (MPC)
6. Informácia o Olympiáde ľudských práv (p. Dagmar Horná)
7. Informácia o projekte Rady Európy – „Nástroje na realizáciu Rámca kompetencií pre demokratickú kultúru“
8. Informácia o verejných konzultáciách vo veci revidovania kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie
9. Rôzne
10. Záver

Priebeh rokovania

1: Úvod – informácia p. štátnej tajomníčky Oľgy Nachtmannovej o prechode kompetencií

Tajomníčka Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania (ďalej len „výbor“) p. Zuzana Štrbíková, privítala všetkých prítomných, predstavila p. Oľgu Nachtmannovú, štátnu tajomníčku MŠVV a Š SR, poverenú zastupovaním p. ministra Petra Plavčana – predsedu výboru a zároveň ju poprosila, aby informovala členov o prechode kompetencií, ktoré nastali na MŠVV a Š SR.

P. štátna tajomníčka Oľga Nachtmannová informovala o zmenách v organizačnej štruktúre MŠVV a Š SR a prechode odboru celoživotného vzdelávania pod jej gesciu.

P. štátna tajomníčka Oľga Nachtmannová poverila tajomníčku výboru p. Zuzanu Štrbíkovú vedením zasadnutia.

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková predstavila prítomným navrhnutý program zasadnutia s návrhom na jeho prípadné doplnenie.

Po overení účasti prítomných členiek a členov s hlasovacím právom a uznášaniaschopnosti výboru vyzvala prítomných s hlasovacím právom o hlasovanie, ktorí následne navrhnutý program schválili.

Prítomní členovia a členky výboru: 18
Prítomní s hlasovacím právom: 16
Za: 16
Proti: 0
Zdržal sa: 0

Záver:

- Program bol jednohlasne odsúhlasený a schválený po overení uznášaniaschopnosti, nakoľko bola prítomná trojpäťtinová väčšina členov a členiek výboru (prítomných bolo 16 členov a členiek výboru s hlasovacím právom z celkového počtu 26.);
- predsedníčka výboru p. Oľga Nachtmannová navrhla pomoc a ústretovosť MŠVV a Š SR v oblastiach, ktoré súvisia a sú prierezové s problematikou výchovy a vzdelávania v oblasti ľudských práv, rodovej rovnosti, demokratického občianstva a extrémizmom.

BOD 2: Informácia z posledného zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková informovala o záveroch posledného zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“), ktoré sa konalo 9. decembra 2016. Na rade bolo prijatých 11 uznesení. Závery z 25. zasadnutia rady nájdete na http://www.radavladyp.gov.sk/data/att/21694_subor.pdf. Informovala členov výboru o cene ministra spravodlivosti SR za významný prínos v oblasti ľudských práv. Cenu získal p. Branislav Mamojka.

Diskusia:

- P. Kálmán Petőcz uviedol, že na zasadnutí rady, ktoré sa koná 16. 3. 2017, je v programe kompletná informácia rezortov (MŠVV a Š SR, MS SR, MV SR) o opatreniach v oblasti prevencie boja proti extrémizmu. Informoval o nesplnenej úlohe ohľadom vypracovania Celoštátneho plánu výchovy a vzdelávania k ľudským právam a o vytvorení materiáli ohľadom celoštátnej komisie a jej fungovaní. Požiadal p. štátnu tajomníčku Oľgu Nachtmannovú a zástupkyňu MS SR p. Janu Kviečinskú o opätovné otvorenie tejto úlohy a s ním súvisiaceho procesu, s návrhom na konzultácie medzi MŠVV a Š SR, MS SR, radou a občianskou komorou za účelom dopracovania sa k výsledku.
- P. Jana Kviečinská podala informáciu ohľadom predmetnej úlohy a jej procesoch, ktoré s ňou súvisia. MS SR malo uloženú úlohu vládou SR a to novelizovať zákon o Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva, na ktorej pracovala pracovná skupina. Vznikol návrh materiálu, ktorý bol zablokovaný občianskou komorou. Je potrebné zložiť expertnú skupinu z rôznych aktérov, navrhnuť riešenie, ktoré by pomohlo vzniknutú situáciu vyriešiť.

Záver:

- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková podala informáciu zo zasadnutia rady k jednotlivým bodom programu, ktoré boli predmetom zasadnutia 9. decembra 2016.

- Predsedníčka výboru p. Oľga Nachtmannová nadviazala na podané informácie a navrhla možnosť konzultácie a koordinácie celoštátneho plánu výchovy a vzdelávania k ľudským právam medzi rezortmi MŠVV a Š a MS SR.

BOD 3: Predstavenie návrhu Plánu práce výboru na rok na rok 2017

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíkova predstavila členkám a členom výboru návrh Plánu práce na rok 2017. Jednotlivé body vyplývajú z Plánu hlavných úloh MŠVV a Š SR, kde boli zaradené materiály, ktoré sa týkajú výchovy a vzdelávania v oblasti ľudských práv, rozvojového vzdelávania a demokratického občianstva.

Uviedla, že Návrh plánu práce bol rozdelený do štyroch zasadnutí v priebehu roka a bod č. 1 Informácia o príprave Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2017/2018 z návrhu Plánu práce na rok 2017 bude prezentovaný na dnešnom zasadnutí.

Vyzvala členky a členov výboru k vyjadreniu sa a zaslaniu pripomienok, prípadne doplnenie návrhov na zaradenie do Návrhu plánu práce na rok 2017.

Diskusia:

- P. Dagmar Horná v súvislosti s bodom 9. Návrhu plánu práce na rok 2017 informovala o návrhu novej smernice pre predmetové olympiády a postupové súťaže, ktorú pripravovala Iuventa s účinnosťou od 1. júna 2017. Nová smernica sa stretla so značným ohlasom všetkých predsedov a predsedníčok celoštátnych komisií a doteraz im neboli poskytnuté žiadne informácie zo strany Iuventy. Predmetná problematika potrebuje komplexné posúdenie prístupu k práci s talentovanou mládežou, ako aj prístup MŠVV a Š SR ako vyhlasovateľa všetkých predmetových olympiád a postupových súťaží a naďalej má byť tejto problematike venovaná pozornosť aj rezortov a výborov rady. Zároveň navrhla do Návrhu plánu práce na rok 2017 pridať bod „Prístup MŠVV a Š SR k práci s talentovou mládežou“.
- p. Laco Oravec konštatoval, že výbor nemá normotvornú agendu, ale materiály majú informatívny charakter a z toho dôvodu navrhol, aby sa téma výchovy a vzdelávania nesústredila len na MŠVV a Š SR, ale aj na spoluprácu s inými rezortmi a občianskymi spoločnosťami. V činnosti výboru je potrebné dosiahnuť prierezovosť rezortov a tém v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania.
- P. Jana Kviečinská informovala, že MS SR oslovilo ostatné rezorty, pokiaľ ide o spoluprácu a poskytovanie informácií v oblasti extrémizmu.
- P. Zuzana Hlaváčiková dala návrh, hlasovať o Pláne práce na rok 2017 procedúrou „per rollam“ po jeho doplnení a pripomienkovaní.

Záver:

- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíkova, v súvislosti s diskusiou, navrhla do Plánu práce na rok 2017 doplnenie bodu č. 10 a doplnenie plánu práce o ďalšie témy na základe poskytnutia podkladov z MS SR.
- Doplnený Plán práce na rok 2017 bude zaslaný členom a členkám na pripomienkovanie. Po zapracovaní pripomienok a doplnení návrhov bude Plán práce na rok 2017 daný na schválenie procedúrou „per rollam“.

BOD Rôzne – bod č. 1 Informácia o príprave Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2017/2018 z návrhu Plánu práce na rok 2017.

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková požiadala p. Katarínu Ondrášovú o prezentáciu bodu č. 1 z návrhu Plánu práce na rok 2017.

P. Katarína Ondrášová informovala, že sekcia regionálneho školstva každoročne pripravuje rezortný predpis pre školy a školské zariadenia na príslušný školský rok Pedagogicko-organizačných pokynov (ďalej len „POP“). Vzhľadom na upozornenie na roztrieštenosť problematiky LP, bola vytvorená jedna ucelená kapitola. Tento rok bola vyslovená spokojnosť so štruktúrou a pri tvorbe POP, od januára 2017 boli oslovené jednotlivé útvary a sekcie a PRO MŠV V a Š SR a okresné úrady sídle kraja, ktoré poskytujú podklady. Vychádzalo sa z minuloročných POP a tieto sa aktualizujú, dopĺňajú a v súčasnosti sa pracuje na formálnej verzii. Základná štruktúra v kapitole 1.5.4. Ľudské práva, práva detí, diskriminácia, národnostné menšiny, cudzinci ostáva rovnaká, ale bola doplnená o aktuálne podnety ŠPÚ a ŠSI.

Vyzvala členky a členov výboru, vzhľadom na záujem a potrebu, na doplnenie POP k problematike LP a požiadala ich o zaslanie podkladov na zapracovanie. Na základe Plánu hlavných úloh MŠVV a Š SR v apríli 2017 bude materiál predložený vedeniu a na vnútorné pripomienkové konanie.

Diskusia:

- P. Katarína Ondrášová vysvetlila prípravu POP na budúci školský rok, ako náročný pracovný proces, na ktorom sa v súčasnosti intenzívne pracuje. Usmernila členov a členky výboru o zasielaní konkrétnych návrhov z praxe, prípadne o čom by mali byť školy informované a na čo by sa mali školy zamerať.
- P. Kálmán Petőcz reagoval a položil otázku týkajúcu sa požiadaviek na učiteľov a školy v súvislosti s POP, „aká je podpora na napĺňanie POP zo strany PRO a MŠVV a Š SR, vzhľadom na požiadavky v POP? Je dostatočná a ako sa realizuje?“
- P. Katarína Ondrášová vysvetlila ako táto koordinácia a podpora prebieha.
- P. Dagmar Horná uviedla, že POP nemajú presne stanovený status: niekde majú odporúčací charakter, niekde direktívny charakter. Do budúcnosti je potrebné zjednotenie štruktúry a textu, ako aj zamyslenie sa konštruktívne a odborne ako by tento dokument mohol vyzerat' a aká je jeho faktická sila. Poďakovala, že došlo k určitému posunu v POP, v ktorých dôraz na LP nadobudol novú dimenziu. Je potrebné vybudovanie všetkých podporných štruktúr, ktoré dovoľia školám viac realizácie v oblasti LP a demokratického občianstva.

Záver:

- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková, vyzvala členov a členky výboru o zaslanie návrhov a podkladov do POP v termíne do **31. 3. 2017**, na adresu sekretariátu výboru monika.melenova@nuczv.sk. Po zaslaní návrhov bude kompletný materiál zaslaný na MŠVV a Š SR a bude poskytnutá informácia, kedy sa bude viesť dialóg zo strany MŠVV a Š SR k jednotlivým návrhom.

BOD 4: Informácie o aktivitách Slovenskej komisie pre UNESCO

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková vyzvala p. Dagmar Kopčanovú, vedúcu sekcie pre výchovu a vzdelávanie slovenskej komisie UNESCO, aby informovala a prezentovala aktivity Slovenskej komisie pre UNESCO.

P. Dagmar Kopčanová vo svojom vystúpení uviedla okrem základného poslania medzinárodnej organizácie UNESCO a strategických cieľov tejto organizácie na roky 2014-2021 aj jej tri globálne priority, medzi ktoré patria: Afrika, mládež a rodová rovnosť.

Vyzdvihla niektoré významné aktivity SK UNESCO v minulom roku, medzi ktoré patrili:

- návšteva generálnej riaditeľky UNESCO I. Bokovovej a ďalších významných návšteví z parížskej centrály UNESCO na Slovensku,
- pôsobivé aktivity mimovládnych organizácií a Platformy mimovládnych organizácií v rámci SK UNESCO v roku 2016,
- pomoc a prístup SK UNESCO a Stálej delegácie SR pri UNESCO, hlavne svojimi aktivitami na tému vody a migrácie, prispeli k úspešnému predsedníctvu SR v Rade Európskej Únie,
- preklady odborných brožúrok z UNESCO a RE zamerané na predchádzanie násilnému extrémizmu, ktoré sú zverejnené na webstránke VÚDPaP,
- organizovanie odborných seminárov pre pracovníkov poradenských zariadení na Slovensku a zástupcov škôl pridružených k UNESCO.

Informovala o stálych a úspešných aktivitách, ktoré budú prebiehať aj v tomto roku a kde hlavnými organizátormi sú práve členovia sekcie. Sú to: Olympiáda ľudských práv, Eustory, či Ex Libris Hlohovec.

Uviedla informáciu o spolupráci Sekcie pre výchovu a vzdelávanie SK UNESCO a VÚDPaP s Keňskou národnou komisiou pre UNESCO a o partnerstve s keňskou stranou na projekte týkajúcom sa vzdelávania sociálne znevýhodnených detí.

P. Dagmar Kopčanová dala do pozornosti výboru Plán činnosti Sekcie pre výchovu a vzdelávanie SK pre UNESCO na rok 2017.

Diskusia:

- Predsedníčka výboru p. Oľga Nachtmannová, nadviazala na informácie p. Dagmar Kopčanovej a podala informáciu ohľadom účasti na pracovnej konferencii na Malte za MŠVV a Š SR, ktorá sa venovala otázke otvorených vzdelávacích zdrojov, v ktorej ide o veľmi silnú podporu pre mnohých znevýhodnených ľudí. Ide o dosiahnutie konkrétnych návrhov a výstupy k tejto problematike budú prezentované v septembri 2017 v Slovinsku v Lubláne. Informovala o aktívnom vystúpení a konštatovala, že predmetná problematika je aj z hľadiska LP do budúcnosti veľmi potrebná pre mnohých študentov a žiakov, ktorí nemajú potrebné financie a nedostanú sa k mnohým cenným informáciám v oblasti vzdelávania, ktorými by sa im otvorili neobmedzené možnosti. Podporila katedry UNESCO, ako aj myšlienku otvorenia novej katedry kultúrneho dedičstva, manažovania a cestovného ruchu.

Záver:

- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíkova, poďakovala p. Dagmar Kopčanovej, vedúcej sekcie pre výchovu a vzdelávanie slovenskej komisie pre UNESCO za poskytnuté informácie.

BOD 5: Informácia o vzdelávacích programoch pre učiteľov v oblasti ľudských práv

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíkova uviedla ďalší bod a požiadala p. Darinu Výbohovú, riaditeľku sekcie kontinuálneho vzdelávania a profesijného rozvoja MPC o prezentáciu.

P. Darina Výbohová v úvode uviedla, že MPC je inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou, má zastúpenie deviatich regionálnych pracovísk na Slovenku. MPC je inštitúcia pre učiteľov, pripravuje a poskytuje programy kontinuálneho vzdelávania, pripravuje iné formy vzdelávania, odborné semináre, organizuje pracovné skupiny a pripravuje metodické materiály. Intenzívne spolupracuje s externým prostredím, s odborníkmi z iných PRO, s vysokými školami, školami a školskými zariadeniami.

Prezentovala kvantifikáciu pedagogických činností za rok 2016, upriamila pozornosť na hlavné aktivity MPC a to na vzdelávacie programy kontinuálneho vzdelávania, realizáciu atestačných skúšok, realizáciu akreditovaných vzdelávacích programov (ďalej len „AVP“) v oblasti LP. Ponuka pre túto oblasť predstavuje aj špecializačné, inovačné a aktualizácie programy. V ponuke sú aj AVP, kde bol minimálny záujem, nakoľko neoslovili a nezarezovali v učiteľskej verejnosti. Uviedla, že z aktuálnych skúseností vyplýva, že príliš veľká diverzifikovaná ponuka nemusí vždy osloviť a je potrebné robiť cielenejšie programy pre cieľové skupiny, aby bol záujem učiteľov a verejnosti.

Predstavila dva novovytvorené aktualizácie vzdelávacie programy, ktoré sú akreditované a môžu sa realizovať. Programy sú zamerané pre skupinu vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov.

Informovala o vytváraní učebných zdrojov a metodických materiálov pre učiteľov, vedení odborných seminárov s rôznymi inštitúciami a pravidelnom odbornom prispievaní do Pedagogických rozhľadov a Učiteľských novín.

Upriamila pozornosť na spoluprácu s ŠPÚ v súvislosti s organizovaním akadémie k vzdelávaniu k LP a demokratickému občianstvu, ktorá bola realizovaná v spolupráci s kolegami z Nórska a Českej republiky ako spoločná téma, ktorá rezonuje aj v iných európskych krajinách.

V súvislosti s medzinárodnou spoluprácou informovala o dvoch medzinárodných projektoch v rámci programu Erasmus+. V prvom projekte vstúpili do spolupráce s viacerými inštitúciami z troch krajín, rozbiehajú sa aktivity ohľadom spolupráce so základnými školami, so žiakmi mladšieho veku, ktorí spolu s učiteľmi budú vyvíjať efektívne postupy, ktoré by sa mali v škole uplatňovať. Druhý projekt s väčšou medzinárodnou účasťou je postavený na vzájomnom zdieľaní inšpirácie ako využiť kultúrne dielo a kultúrne dedičstvo na sebazpoznanie, sebauvedomenie a vlastnú identitu rešpektujúc správanie voči ostatným, ako aj na podpore kreativity v rámci edukačného procesu.

Diskusia:

- Predsedníčka výboru p. Oľga Nachtmannová reagovala na informácie s tým, že bude prezentovať výraznejšiu podporu MPC na MŠVV a Š SR, vzhľadom na motivovanie škôl, aby sa intenzívnejšie zaoberali témami, ktoré súvisia s LP, keďže bol prezentovaný nie veľký záujem škôl a učiteľov. Je potrebná väčšia propagácia a hľadanie možností, aby aj o tieto témy bol väčší záujem zo strany učiteľov na školách.

- P. Jana Kviečinská navrhla možnosť riešenia prepojenia tejto problematiky cez POP, vzhľadom na využitie PRO a obsahu čo ponúkajú, nielen v odporúčacej forme, ale aj vypracovanie systému, ktorý by pomohol odborne aj finančne. Zdôraznila, že musí byť zohľadnená aj ponúkaná kvalita, pretože učitelia potrebujú a očakávajú odbornú výraznejšiu kvalitu.
- P. Darina Výbohová reagovala a uviedla, že záujem vo všeobecnosti o kontinuálne vzdelávanie je, ale vzhľadom na potenciál sú pripravované užšie, kvalitnejšie a konkrétnejšie vzdelávania, aby boli témy nové a zaujímavé a k tomu je potrebná spolupráca aj s externým prostredím.
- P. Dagmar Kopčanová za VÚDP a P informovala o spolupráci v minulom roku s MŠVV a Š SR a sekciou pre výchovu a vzdelávanie SK pre UNESCO, rámci ktorej boli vypracované pre učiteľov a dané k dispozícii aj širšej pedagogickej verejnosti dva metodické materiály a to materiál UNESCO, ktorý sa týkal násilia a extrémizmu a Príručku Rady Európy, ktorá sa týkala pomoci učiteľom ako pracovať s kontroverznými témami na vyučovaní. Príručka obsahuje odborné metodické pokyny a ukážky priamo z vyučovacieho procesu. Po ošetrovaní autorských práv v Rade Európy bude opäť k dispozícii na webovej stránke VUDP a P a MŠVV a Š SR.
- P. Laco Oravec reagoval a vyzdvihol prácu MPC vzhľadom na jadro činností, ktoré je sústredené na celoživotné vzdelávanie cez predmetové vzdelávanie, avšak konštatoval, že MPC má dominantné postavenie v kontinuálnom vzdelávaní a iné inštitúcie napr. mimovládne organizácie majú v tejto súvislosti oklieštený priestor. Konštatoval, že MŠVV a Š SR rieši ľudskoprávne témy cez svoje PRO a je málo možností intenzívne a dlhodobo spolupracovať medzi mimovládny sektorom a školami. Rezort by mal vytvoriť dotačné schémy a mechanizmy, aby medzirezortná a medzisektorová spolupráca existovala, pretože ľudskoprávne témy sú väčšinou riešené a financované cez projekty iných rezortov. Poukázal na absenciu celoštátneho plánu a potrebu témy LP poňať prierezovejšie.
- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbiková reagovala na diskusiu a uviedla, že zástupcovia výboru nevedia aké sú pripravené a pripravované vzdelávacie programy a vzdelávacie materiály vo vládnom aj v mimovládnom sektore a malo by sa pristúpiť k zmapovaniu týchto materiálov pre lepšiu prácu a informovanosť.
- P. Štefan Matula odporúčal, aby sa využívali protidrogové programy, ktoré sú doporučené cez POP. Upozornil na mimovládnu organizáciu Slovensko proti drogám ako inštitúciu scientologickej cirkvi.
- P. Kálmán Petőcz reagoval na diskusiu ohľadom problematiky systému, koordinovanosti a koncepcnosti v rezorte školstva, uviedol, že spolupráca štátnych inštitúcií rezortu a mimovládnych organizácií musí byť prepojená partnerstvami. Je potrebné nájsť spoločný priestor pre vzájomnú spoluprácu.
- P. Alena Minns stručne reagovala na tému s tým, že téma LP, boj proti extrémizmu sa netýka len oblasti formálneho vzdelávania, ale ide hlavne o problém, ktorý úzko súvisí s neformálnym vzdelávaním. PRO Iuventa tieto témy zastrešuje a vníma danú problematiku ako jednu z priorít. Na dané témy sa plánujú zamerať, aby vznikli prepojenia formálneho a neformálneho vzdelávania, aby sa systematicky nastavili procesy a prepojili tieto oblasti.
- P. Peter Guráň informoval, že existuje z danej oblasti už veľa dobrej praxe v iných krajinách. Uviedol, že v máji 2016 Slovensko prezentovalo svoju správu, v ktorej boli priame odporúčania výboru pre OSN v oblasti vzdelávania, kde sa vytýkal pomalý progres zavádzania nových metód. Absentuje nositeľ pre programy o deťoch a právach dieťaťa. Škola má žiť právami detí a nie ich len učiť, nemajú to byť len prierezové výchovné opatrenia. Položil otázku „ako vážne pristúpil rezort

k odporúčaniam z júna 2016 pre SR v oblasti výchovy a vzdelávania a informovanosti v oblasti práv detí. Ide o dlhodobý problém Slovenska. Do budúca odporúčať pri akomkoľvek novom programe brať deti ako partnerov a na základe toho koncipovať aj nové vzdelávacie programy, aby bol záujem aj zo strany učiteľov. Ide o vážny problém európskych krajín a vážny impulz k práci s danou problematikou.

- P. Daniela Drobná reagovala na diskusiu a uviedla, že aj v POP by mali byť viac reflektované a implementované návrhy do vyučovacieho procesu na ZŠ a SŠ. Ako členka výboru VRAX, kde sa rieši problematika extrémizmu, informovala o zámere zmapovania všetkých programov a aktivít, ktoré existujú v tejto oblasti, aby bol vytvorený synergický efekt a aby sa tak zamedzilo pracovať izolovane. Podala informáciu o knihe, ktorú vydalo CVTI a ktorá sa venuje problematike výskytu extrémizmu v školskom prostredí, ako aj vzdelávaniu zameranému na prevenciu a elimináciu extrémizmu. Na základe zistení z prieskumu, 70% pedagogických zamestnancov sa nedostalo do takéhoto vzdelávania. Uviedla, že ak danú problematiku budeme brať pozitívnym spôsobom nebude potrebné eliminovať prejavy extrémizmu a je potrebné zaujať stanovisko výborov k danej problematike a týmto spôsobom jej predchádzať.

Záver:

- Je potrebná väčšia propagácia a hľadanie možností, aby aj o témy v oblasti ĽP, demokratického občianstva a boja proti extrémizmu bol väčší záujem zo strany učiteľov a škôl. Je potrebné nastavenie systému a kultúry všetkých inštitúcií, ako aj nastavenie spoločnosti pre vzdelávanie ľudskoprávnej problematiky.

BOD 6: Informácia o Olympiáde ľudských práv

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbiková uviedla ďalší bod a požiadala p. Dagmar Hornú o prezentáciu.

P. Dagmar Horná oboznámila členky a členov výboru s 21. ročným projektom Olympiády ľudských práv. Vyzdvihla prácu učiteľov SŠ, ktorí pristupujú k tomuto podujatiu veľmi entuziasticky bez adekvátnej podpory k výkonom, ktoré podávajú. Olympiáda ľudských práv má plnú podporu OSN, UNESCO, Rady Európy, Európskej komisie, Európskeho parlamentu, ale podpora na Slovensku je neadekvátna podávaným výkonom. V tomto projekte je potrebné neustále spojenie štátnej správy, akademickej pôdy, mimovládneho sektora, zahraničných a domácich partnerov. Už 21 rokov ide o udržateľné vzdelávanie k ľudským právam a demokratickému občianstvu, čo je skutočná prevencia nedemokratických postojov akými sú prejavy extrémizmu a radikalizmu. Niektoré veci sa však ani v demokracii nedajú presadiť bez radikálneho nasadenia a odhodlania ľudí, a to platí aj v oblasti ľudských práv a demokratického občianstva, pretože táto práca si vyžaduje veľkú osobnú angažovanosť jednotlivcov.

Informovala, že aktuálne sa nachádza tento projekt v 19. ročníku celoštátneho kola, (predchádzali im 2 regionálne ročníky), vyhlasovateľom je MŠVV a Š SR, p. minister vždy prevzal záštitu nad týmto podujatím. Postupne sa darí získať záujem aj najvyšších predstaviteľov krajiny ako minuloročný video pozdrav p. prezidenta. Záujem o toto podujatie sa prejavilo aj v tomto roku vo finančnej podpore z rezervy predsedu vlády SR. PodĎakovala za prijatie pozvania p. štátnej tajomníčky MŠVV a Š SR p. Olĝe Nachtmannovej, ktorá podporí podujatie otvorením a osobným vystúpením v príhovore, ako aj účasti na vyhlasovaní výsledkov ako zástupkyňa jedného z garantov písomných prác aj ocení tieto práce. Uviedla,

že téma, ktorú garantuje rezort spolu s výborom je jedna z najbohatšie obsadených tém. Ústrednou témou tohto ročníka je „Sloboda myslenia, svedomia, prejavu vyznania v kontexte demokratického občianstva.“

Celoštátne kolo olympiády nie je len súťažné podujatie, aj v tomto je postavenie OLP osobitné. Ide o 3 dňové podujatie, ktoré má súťažné moduly, ale zároveň sa realizujú odborné vzdelávacie podujatia, workshopy, a množstvo neformálnych rozhovorov s expertmi, ktorí vedú odborné rozhovory. V priebehu súťaže ide o riešenie modelových situácií, ktoré sú každý rok aktualizované. Súťažiaci obhajujú svoje úvahy a riešia finálové zadania. Výstupom z olympiády je každoročne Kronika OLP.

Informovala o organizovaní 5. ročníka obdobnej olympiády v Česku, ohľadom spolupráce sú experti zo SR prizývaní do hodnotiacej komisie a s organizátormi sú v pravidelnom kontakte. Na budúci rok ide o jubilejný 20. ročník Olympiády LP a v súvislosti s tým bola urobená príprava podkladov pre rezort 1. pilotného projektu Česko-slovenskej olympiády ľudských práv.

Podakovala SK UNESCO a MZV a EZ SR za podporu vo všetkých činnostiach a poskytnutých prostriedkov a ocenila konštruktívny prístup.

Diskusia:

- P. Alena Minns podakovala p. Dagmar Hornej za odbornú angažovanosť a garanciu Olympiády ľudských práv, uviedla že Iuventa aj naďalej bude prioritne podporovať aktivity olympiády a angažovať sa v danej problematike.
- P. Barbara Illková vyzdvihla odbornosť olympiády, spôsob komunikácie a spoluprácu so študentmi a informovala, že víťaz olympiády mal možnosť zúčastniť sa stáže na stálej misii v Ženeve. Študenti majú možnosť stážovať na MZV a EZ SR, kde je priestor na formovanie mladých ľudí, ktorí sú rešpektovaní, ako aj možnosť viesť s nimi odborný dialóg.
- P. Daniela Kuhnová v zastúpení za MK SR informovala o dotačnej schéme programu „Kultúra znevýhodnených skupín“. Dala do pozornosti organizátorom olympiády ľudských práv, že je možné do budúcnosti obrátiť sa na túto dotačnú schému pri plánovaní kultúrnych programov a aktivít. Bude otvorené II. kolo dotačnej schémy, ktorá je zameraná aj na mimovládne organizácie a rôzne inštitúcie, ktoré sú možno partnermi olympiády a ak budú mať záujem, môžu požiadať o finančnú podporu kultúrnych aktivít pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva.

Záver:

- Predsedníčka výboru p. Oľga Nachtmannová zhodnotila prezentácie p. Dariny Výbohovej a p. Dagmar Hornej a podakovala za sprístupnenie pohľadu práce na vzdelávaní učiteľov a zainteresovania detí a študentov.
- Informovala, že p. minister Peter Plavčan na novembrovej rade pre vzdelávanie počas SK PRES, predložil na schválenie závery rady o prevencii radikalizácie vedúcej k násiliu a extrémizmu. Všetkých 28 krajín privítalo tieto závery a boli prijaté veľmi pozitívne.

BOD 7: Informácia o projekte Rady Európy – „Nástroje na realizáciu Rámca kompetencií pre demokratickú kultúru“

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíkova informovala za NÚCŽV o zapojení sa do grantovej schémy Rady Európy. Spolu s Gruzínskom, Chorvátskom a Andorrou. Slovenská republika implementuje projekt s názvom „Nástroje na realizáciu Rámca kompetencií pre demokratickú kultúru“.

Cieľom projektu je zavedenie do praxe dokument Rady Európy – Rámec kompetencií pre demokratickú kultúru, s cieľom prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju a podpore výchovy k demokratickému občianstvu a výchovy k ľudským právam, vytvorenie praktických nástrojov na implementáciu rámca kompetencií pre demokratickú kultúru. Projekt trvá od decembra 2016 do septembra 2017. Aktivity sú sústredené najmä na učiteľov a žiakov stredných škôl. Počas projektu je vyhlásená súťaž, v ktorej ide o natočenie krátkeho videa zameraného na tému demokratická kultúra na školách a ako študenti vidia a vnímajú demokratickú kultúru na školách. Vyhodnotenie súťaže je plánované v septembri na konferencii k celoživotnému vzdelávaniu. Uviedla, že Rada Európy je naklonená tomu, že všetci účastníci dostanú certifikát Rady Európy a výsledky súťaže budú zverejnené aj na webovom sídle NÚCŽV.

Diskusia:

- P. Barbara Illková poďakovala rezortu školstva k aktivite v tejto oblasti a vyjadrila plnú podporu a súčinnosť stálej misie pri RE a sekcie medzinárodnej a konzulárnej, pri realizácii tohto projektu.
- Predsedníčka výboru p. Oľga Nachtmannová podporila projekt a prejavila ústretovosť aj vzhľadom na svoje predchádzajúce pôsobenie v parlamentnom zhromaždení v Rade Európy.

Záver:

- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíkova poďakovala za prejavenú podporu a o výsledkoch a výstupoch projektu bude výbor informovať.

BOD 8: Informácia o verejných konzultáciách vo veci revidovania kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie práce na rok 2017

Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíkova uviedla ďalší bod programu a požiadala p. Miroslavu Klemповú z odboru celoživotného vzdelávania MŠVV a Š SR, ktorý má danú problematiku vo svojej gescii, o úvodné slovo. Zároveň požiadala p. Kálmána Petőcza, ktorý sa zúčastnil zasadnutia pracovnej skupiny k revidovaniu kľúčových kompetencií, o krátku informáciu o práci tejto pracovnej skupiny.

P. Miroslava Klemповá stručne zhrnula danú problematiku a informovala, že Európska komisia spustila proces verejnej konzultácie k revízii kľúčových kompetencií. Upriamila pozornosť na verejnú konzultáciu k plánovanej revízii odporúčania o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie na webovej adrese http://ec.europa.eu/education/consultations/lifelong-learning-key-competences-2017_en, ktorá funguje na princípe vyplnenia ankety, kde je možnosť vyjadrovať sa k jednotlivým kľúčovým kompetenciám, Je možnosť vyplnenia ankety za svoju organizáciu alebo ako individuálna osoba, ako aj možnosť pripojenia dokumentu pokiaľ by výbor ako celok chcel dať hromadné pripomienky. V materiáli sa nachádza aj aktuálne zhrnutie odporúčania o kľúčových kompetenciách z roku 2006, ktorý sa nachádza na webovej stránke MŠVV a Š

SR. Termín na vyjadrenie sa a vyplnenie pripomienkovej ankety je **do 19. mája 2017** a následne sa budú uskutočňovať aj konzultačné konferencie, na ktorých by sa mali prezentovať čiastkové výstupy.

P. Kálmán Petőcz informoval o práci v súvislosti s prípravou revidovania kľúčových kompetencií a poznatkov. Uviedol, že komisia koncom mája 2016 spustila proces revízie Európskeho referenčného rámca (ďalej len „ERR“) kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie, ktorý súvisel s agendou nových zručností, ako aj určitými poznatkami z implementácie ERR, ktorý bol prijatý v roku 2006. Na základe skúseností z implementácie bola zistená nutnosť revidovať kľúčové kompetencie, vzhľadom na globalizáciu EÚ a neustále nových výziev, ako aj potreby širokej škály kľúčových kompetencií. V I. etape v novembri 2016 sa uskutočnilo stretnutie expertnej skupiny v Bruseli, ktorého výstupom bol „REPORT Key competences Expert seminar“. II. etapa revízie kľúčových kompetencií bude zameraná na konzultácie, ohľadom zistenia poznatkov a výstupov, ktoré by sa mali prejaviť v júni na dvoch hodnotiacich konferenciách. Koncom roka by mal byť urobený záver revízie kľúčových kompetencií. Konštatoval potrebu vzniku väčšej koordinovanosti a synergie medzi rôznymi medzinárodnými organizáciami, ktoré sa venujú problematike kľúčových kompetencií, nakoľko každá definuje kompetencie inak.

Záver:

- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková vyzvala členky a členov výboru, aby využili možnosť vyjadriť sa a revidovať kľúčové kompetencie a zareagovať tak na sociálne a kultúrne kompetencie medzi ktoré patrí aj oblasť ľudských práv.

BOD 9: Rôzne

- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková vzhľadom na projekt Rady Európy poprosila p. Alenu Minns o zaslanie prekladu Kompas, ktorý Iuventa preložila do slovenského jazyka a bol prístupný pre pedagogickú verejnosť aj v printovej podobe.
- P. Alena Minns informovala o naplánovaných tréningových aktivitách v tejto oblasti po celom Slovensku.
- P. Kálmán Petőcz navrhol zosúladiť postup zástupcov MŠVV A Š SR, ktorí pôsobia v rôznych medzinárodných inštitúciách a organizáciách.
- Predsedníčka výboru p. Oľga Nachtmannová podporila túto myšlienku a tento postup bude gestorovať.
- P. Daniela Kuhnová v zastúpení za MK SR upriamila pozornosť na inštitúciu pod gesciou MK SR na Múzeum holokaustu v Seredí, ktoré je vybudované na európskej úrovni s možnosťou návštev škôl za prítomnosti odborných lektorov.
- Predsedníčka výboru p. Oľga Nachtmannová informovala výbor o osobnej návšteve Múzea holokaustu v Seredí, ako aj o skonštatovaní, že školy nevyužívajú túto možnosť a nie je taký záujem zo strany škôl. MŠVV a Š SR podporuje vzdelávanie učiteľov v otázke holokaustu a práve návšteva tohto múzea ponúka možnosť bezprostrednejšej formy vzdelávania v danej problematike.
- Tajomníčka výboru p. Zuzana Štrbíková informovala o výstave z návštevy Osvienčimu zdravotne postihnutými osobami. Výstava sa koná pod gesciou MŠVV a Š SR, prebieha v Národnej rade SR a neskôr sa presunie do priestorov NÚCŽV.

BOD. 10: Záver

Zo strany prítomných členov a členiek výboru neboli vznesené ďalšie témy na prerokovanie.

V závere p. predsedníčka výboru Oľga Nachtmannová poďakovala prítomným za konštruktívne rokovanie výboru, spoluprácu a účasť a ukončila zasadnutie výboru.

Bratislava 15. marca 2017

Zapísala:
Monika Melenová
sekretariát výboru

.....

Za správnosť:
Zuzana Štrbiková
riaditeľka NÚCŽV
a tajomníčka výboru

.....

Schválil:
Peter Plavčan
minister školstva, vedy,
výskumu a športu SR
a predseda výboru

.....

Prílohy:

č. 1 Prítomní / ospravedlnení / neospravedlnení: podľa prezenčnej listiny

č. 2 Skratky

č. 3 Prezenčná listina

Príloha č. 1 Prítomní / ospravedlnení / neospravedlnení: podľa prezenčnej listiny

Potvrdená účasť:

1. Barbara Illková (MZVaEZ SR)
2. Mária Milková (ÚSV SR ROS)
3. Katarína Ondrášová (MŠVVaŠ SR)
4. Zuzana Hlaváčiková (MŠVVaŠ SR)
5. Peter Guráň (RV SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík starnutia populácie)
6. Štefan Matula (VDM)
7. Laco Oravec (NMŠ)

Ospravedlnení/é: (poverenie vyjadrovať sa, zaujímať stanoviská a hlasovať o prerokúvaných otázkach)

1. Peter Plavčan (MŠVVaŠ SR), poverená zastupovaním **Ol'ga Nachtmannová**
2. Marián Filčík (MS SR), poverená zastupovaním **Jana Kviečinská**
3. Ol'ga Pietruchovej (MPSVaR SR), poverená zastupovaním **Petra Nétryová**
4. Zuzana Slezáková (MZ SR), poverená zastupovaním **Marianna Feketeová**
5. Zora Turancová (MK SR), poverená zastupovaním **Daniela Kuhnová**
6. Anton Kulich (MV SR), poverený zastupovaním **Peter Valachy**
7. Alena Kotvanová (ÚSV SR NM), poverený zastupovaním **Michal Grobarčík**
8. Stanislav Cina (ÚSV SR RK), poverená zastupovaním **Soňa Koreňová**
9. Lucia Mokrú (FSEV UK), poverená zastupovaním **Alexandra Strážnická**
10. Tomáš Földes (SNSLP)
11. Tatiana Šušková (RTVS)
12. Alexander Daško (V NMaES)
13. Ľubica Vyberalová (VOZP)
14. Šarlota Pufflerová (ODZ)
15. Lucia Berdisová (PF TU KÚP)
16. Daniela Lamačková (PF UPJŠ KE)
17. Jana Jablonická – Zezulová (VRR)
18. Alena Chudžíková (VRAX)
19. Andrej Kuruc VPLGBTaIO)
20. Daniela Drobná (Únia miest Slovenska)

Stáli prizývaní zástupcovia/zástupkyne – bez hlasovacieho práva

1. Eleonóra Sándor (Výbor NR SR ĽP NM), ospravedlnená
2. Péter Vörös (Výbor NR SR VVMaŠ), poverená zastupovaním Lívia Solymos
3. Anna Labátová (ZMOS), ospravedlnená
4. Daniela Drobná (ÚMS), prítomná
5. Viera Juríková (ZSK – SK8), ospravedlnená

Prizvané osoby s ohľadom na predmet prerokovávaného programu (Čl. 4 ods. 8), verejnosť

1. Dagmar Horná (členka pracovnej skupiny pod gesciou MŠVVaŠ SR pre prípravu odborného podkladu pre Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ĽP v SR pre oblasť výchovy a vzdelávania k ĽP, členka redakčného tímu pre prípravu odborných podkladov k Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v SR; predsedníčka Celoštátnej komisie Olympiády ľudských práv; členka UNESCO centra pre výchovu k ĽP na UK v BA)
2. Dagmar Kopčanová (SK UNESCO, VÚDPaP)
3. Darina Výbohová (Metodicko-pedagogické centrum)
4. Monika Korkošová (RO ČŽV, MŠVVaŠ SR), v zastúpení Miroslava Klempeň
5. Kálmán Petőcz (Helsinský výbor pre ľudské práva na Slovensku)
6. Alena Minns (GR IUVENTA)

Verejnosť:

1. Dana Srpoňová (MZV a EZ SR, sekretariát RV SR ĽP NM a RR)
2. Katarína Vavrová (poradkyňa ŠT2, MŠVVaŠ SR)
3. Ivar Štaffa (poradca ŠT2, MŠVVaŠ SR)

Príloha č. 2 Skratky

CVTI – Centrum vedecko-technických informácií SR

ČŽV – celoživotné vzdelávanie

ESF – Európsky sociálny fond

ĽP – ľudské práva

MK SR – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

MPC – Metodicko-pedagogické centrum

MPSV a R SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MŠVV a Š SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MZV a EZ SR - Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

NÚCŽV – Národný ústav celoživotného vzdelávania

PRO – priamoriadená organizácia

PS – pracovná skupina

RR – rodová rovnosť

RV ĽPNM a RR – Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

SNSĽP – Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

SRŠ – sekcia regionálneho školstva

STRAT – Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v SR

ŠPÚ – Štátny pedagogický ústav
ŠŠI – Štátna školská inšpekcia
ÚMS – Únia miest Slovenska
V a V k ĽP a DO – výchova a vzdelávanie k ľudským právam a demokratickému občianstvu
VOP – verejná ochrankyňa práv
VÚDP a P – Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Výbor VVV ĽP a RV (alebo len „výbor“) – Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu
v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania
VNM a ES – Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny
Výbor NR ĽP NM – Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny
Výbor NR VVM a Š – Výbor NR SR pre vzdelávanie, vedu, mládež a šport
ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska
ZSK- SK8 – Združenie samosprávnych krajov
PF TU KÚP – Právnická fakulta Trnavskej univerzity, katedra ústavného práva
PF UPJŠ KE – Právnická fakulta UPJŠ Košice
FSEV UK – Fakulta sociálnych a ekonomických vied, Univerzita Komenského Bratislava
MŠM a T ČR - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR